

Ovaj je tekst namijenjen isključivo dokumentiranju i nema pravni učinak. Institucije Unije nisu odgovorne za njegov sadržaj. Vjerodostojne inačice relevantnih akata, uključujući njihove preambule, one su koje su objavljene u Službenom listu Europske unije i dostupne u EUR-Lexu. Tim službenim tekstovima može se izravno pristupiti putem poveznica sadržanih u ovom dokumentu.

► **B** ► **C1** DIREKTIVA 2010/31/EU EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA
od 19. svibnja 2010.
o energetskeim svojstvima zgrada
(preinaka) ◀
(SL L 153, 18.6.2010., str. 13.)

Koju je izmijenila:

		Službeni list		
		br.	stranica	datum
► <u>M1</u>	Direktiva (EU) 2018/844 Europskog parlamenta i Vijeća od 30. svibnja 2018.	L 156	75	19.6.2018.
► <u>M2</u>	Uredba (EU) 2018/1999 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018.	L 328	1	21.12.2018.

Koju je ispravio:

- **C1** Ispravak, SL L 5, 9.1.2015, str. 21 (2010/31/EU)

▼B▼C1**DIREKTIVA 2010/31/EU EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA****od 19. svibnja 2010.****o energetskeim svojstvima zgrada****(preinaka)***Članak 1.***Predmet**

1. Ova Direktiva promiče poboljšavanje energetskeih svojstava zgrada u Uniji, uzimajući u obzir vanjske klimatske i lokalne uvjete te zahtjeve unutarnje klime i troškovnu učinkovitost.

2. Ovom se Direktivom utvrđuju zahtjevi u pogledu:

(a) zajedničkog općeg okvira metodologije za izračunavanje integriranih energetskeih svojstava zgrada i samostalnih uporabnih cjelina zgrada;

(b) primjene minimalnih zahtjeva energetskeih svojstava za nove zgrade i nove samostalne uporabne cjeline zgrada;

(c) primjene minimalnih zahtjeva energetskeih svojstava za:

i. postojeće zgrade, samostalne uporabne cjeline zgrada i dijelove zgrada koji se podvrgavaju većoj rekonstrukciji;

ii. dijelove zgrade koji čine dio ovojnice zgrade i koji imaju značajan utjecaj na energetska svojstva ovojnice zgrade ako se naknadno ugrađuju ili zamjenjuju; i

iii. tehničke sustave zgrade kada se ugrađuju, zamjenjuju ili moderniziraju;

(d) nacionalnih planova za povećanje broja zgrada gotovo nulte energije;

(e) energetskeog certificiranja zgrada ili samostalnih uporabnih cjelina zgrada;

(f) redovitih pregleda sustava grijanja i klimatizacije u zgradama; i

(g) neovisnih sustava kontrole energetskeih certifikata i izvješća o pregledu.

3. Zahtjevi utvrđeni u ovoj Direktivi su minimalni zahtjevi i ne priječe države članice da zadrže ili uvedu strože mjere. Te su mjere u skladu s Ugovorom o funkcioniranju Europske unije. O tim se mjerama obavješćuje Komisija.

*Članak 2.***Definicije**

Za potrebe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije:

1. „zgrada” znači građevina s krovom i zidovima u kojoj se koristi energija radi postizanja određenih unutarnjih klimatskih uvjeta;

▼ C1

2. „zgrada gotovo nulte energije” znači zgrada koja ima vrlo visoka energetska svojstva utvrđena u skladu s Prilogom I. Ta gotovo nulta odnosno vrlo niska količina energije trebala bi se u vrlo značajnoj mjeri pokrivati energijom iz obnovljivih izvora, uključujući energiju iz obnovljivih izvora koja se proizvodi u krugu zgrade ili u blizini zgrade;

▼ M1

3. „tehnički sustav zgrade” znači tehnička oprema zgrade ili samostalne uporabne cjeline zgrade za grijanje prostora, hlađenje prostora, ventilaciju, grijanje vode za kućanstva, ugrađenu rasvjetu, automatizaciju i kontrolu zgrade, proizvodnju električne energije u krugu zgrade ili kombinaciju navedenog, uključujući sustave koji upotrebljavaju energiju iz obnovljivih izvora;
- 3.a „sustav automatizacije i kontrole zgrade” znači sustav, koji obuhvaća sve proizvode, softver i inženjerske usluge, kojim se može poduprijeti energetski učinkovito, ekonomično i sigurno funkcioniranje tehničkih sustava zgrade putem automatskih kontrola i olakšavanjem ručnog upravljanja tim tehničkim sustavima zgrade;

▼ C1

4. „energetska svojstva zgrade” znači izračunana ili izmjerena količina energije koja je potrebna da se zadovolje energetske potrebe povezane s uobičajenim korištenjem zgrade, što uključuje, među ostalim, energiju koja se koristi za grijanje, hlađenje, ventilaciju, pripremu tople vode i rasvjetu;
5. „primarna energija” znači energija iz obnovljivih i neobnovljivih izvora koja nije podvrgnuta nijednom postupku pretvorbe;
6. „energija iz obnovljivih izvora” znači energija iz obnovljivih nefosilnih izvora, tj. energija vjetra, sunčeva energija, aerotermalna, geotermalna, hidrotermalna energija i energija oceana, hidroenergija, biomasa, deponijski plin, plin iz postrojenja za pročišćavanje otpadnih voda i bioplinovi;
7. „ovojnica zgrade” znači ugrađeni dijelovi zgrade koji odvajaju unutrašnjost zgrade od vanjskog okoliša;
8. „samostalna uporabna cjelina zgrade” znači dio zgrade, kat ili stan unutar zgrade koji je predviđen ili preuređen za zasebno korištenje;
9. „dio zgrade” znači tehnički sustav zgrade ili dio ovojnice zgrade;
10. „veća rekonstrukcija” znači rekonstrukcija zgrade kod koje:
 - (a) ukupni trošak rekonstrukcije ovojnice zgrade ili tehničkog sustava zgrade prelazi 25 % vrijednosti zgrade, ne računajući vrijednost zemljišta na kojemu se zgrada nalazi; ili
 - (b) se rekonstrukciji podvrgava više od 25 % površine ovojnice zgrade.

Države članice mogu odabrati primjenu opcije (a) ili (b);

▼ C1

11. „europska norma” znači norma koju je donio Europski odbor za normizaciju, Europski odbor za elektrotehničku normizaciju ili Europski institut za telekomunikacijske norme te koja je stavljena na raspolaganje za javnu uporabu;
12. „energetski certifikat” znači certifikat koji priznaje država članica odnosno pravna osoba koju je odredila država članica i iz kojega su vidljiva energetska svojstva zgrade ili samostalne uporabne cjeline zgrade, izračunana u skladu s metodologijom usvojenom u skladu s člankom 3.;
13. „kogeneracija” znači istodobna proizvodnja toplinske i električne i/ili mehaničke energije u istom postupku;
14. „troškovno optimalna razina” znači razina energetske svojstava koja rezultira najmanjim troškom tijekom procijenjenoga gospodarskog vijeka trajanja, pri čemu:
 - (a) najmanji trošak određuje se uzimajući u obzir troškove ulaganja povezane s energijom, troškove održavanja i operativne troškove (uključujući troškove i uštede energije, kategoriju dotične zgrade, zaradu od proizvedene energije), gdje je primjenjivo, kao i troškove zbrinjavanja, gdje je primjenjivo; i
 - (b) procijenjeni gospodarski vijek trajanja određuje svaka država članica. On se odnosi na preostali procijenjeni gospodarski vijek trajanja zgrade, ako se zahtjevi energetske svojstava određuju u odnosu na zgradu u cjelini, odnosno na procijenjeni gospodarski vijek trajanja dijela zgrade, ako se zahtjevi energetske svojstava određuju u odnosu na dijelove zgrade.

Troškovno optimalna razina nalazi se unutar područja razina energetske svojstava za koje je analiza troškova i koristi tijekom procijenjenoga gospodarskog vijeka trajanja pozitivna;

15. „sustav klimatizacije” znači kombinacija komponenti koje su potrebne za određeni oblik obrade zraka u prostoriji pomoću koje se nadzire temperatura odnosno pomoću koje se temperatura može sniziti;

▼ M1

- 15.a „sustav grijanja” znači kombinacija komponenti koje su potrebne za određeni način obrade zraka u prostoriji pomoću koje se povisuje temperatura;
- 15.b „generator topline” znači dio sustava grijanja koji proizvodi korisnu toplinu primjenom jednog od niže navedenih postupaka ili više njih:
 - (a) izgaranjem goriva, primjerice u kotlu;
 - (b) Jouleovim učinkom koji se odvija u elektrootpornim grijačima;
 - (c) izvlačenjem topline iz okolnog zraka, odsisnog zraka ili vode ili tla kao izvora topline s pomoću dizalice topline;

▼ M1

- 15.c „ugovor o energetsom učinku” znači ugovor o energetsom učinku kako je definiran u članku 2. točki 27. Direktive 2012/27/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾;

▼ C1

16. „kotao” znači kombinirana jedinica koja se sastoji od tijela kotla i plamenika i koja je namijenjena prijenosu topline koja se oslobađa izgaranjem na tekućine;
17. „efektivna nazivna snaga” znači maksimalna kalorijska snaga, izražena u kW, koju navodi i jamči proizvođač tijekom neprekidnog pogona uz istovremeni korisni učinak koji je naznačio;
18. „dizalica topline” znači uređaj, naprava ili postrojenje koje prenosi toplinu iz prirodnog okruženja kao što su zrak, voda ili tlo, u zgrade ili industrijske aplikacije obrtanjem prirodnog tijeka topline tako da ona teče od niže temperature razine prema višoj. Kod reverzibilnih dizalica topline toplina se također može prenositi iz zgrade u prirodno okruženje;
19. „daljinsko grijanje” odnosno „daljinsko hlađenje” znači distribuiranje toplinske energije u obliku pare, tople vode ili rashladnih tekućina iz centralnog izvora proizvodnje putem mreže u više zgrada ili na više lokacija radi korištenja za zagrijavanje ili hlađenje prostora ili procesa;

▼ M1

20. „mikro izolirani sustav” znači mikro izolirani sustav kako je definiran u članku 2. točki 27. Direktive 2009/72/EZ Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾.

*Članak 2.a***Dugoročna strategija obnove****▼ M2**

1. Svaka država članica utvrđuje dugoročnu strategiju obnove za podupiranje obnove nacionalnog fonda stambenih i nestambenih zgrada, javnih i privatnih, u energetske visokoučinkovite i dekarbonizirane zgrade do 2050., olakšavajući troškovno učinkovitu pretvorbu postojećih zgrada u zgrade gotovo nulte energije. Svaka dugoročna strategija obnove obuhvaća:

▼ M1

- (a) pregled nacionalnog fonda zgrada koji se, prema potrebi, temelji na statističkom uzorkovanju i očekivanom udjelu obnovljenih zgrada u 2020.;

⁽¹⁾ Direktiva 2012/27/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 25. listopada 2012. o energetske učinkovitosti, izmjeni direktiva 2009/125/EZ i 2010/30/EU i stavljanju izvan snage direktiva 2004/8/EZ i 2006/32/EZ (SL L 315, 14.11.2012., str. 1.).

⁽²⁾ Direktiva 2009/72/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 13. srpnja 2009. o zajedničkim pravilima za unutarnje tržište električne energije i stavljanju izvan snage Direktive 2003/54/EZ (SL L 211, 14.8.2009., str. 55.).

▼ **M1**

- (b) utvrđivanje troškovno učinkovitih pristupa obnovi ovisno o vrsti zgrade i klimatskoj zoni, uzimajući u obzir, ako je primjenjivo, relevantne pokretačke točke u životnom ciklusu zgrade;
- (c) politike i mjere za poticanje troškovno učinkovitih dubinskih obnova zgrada, uključujući postupne dubinske obnove, i za podupiranje ciljanih troškovno učinkovitih mjera i obnove, primjerice uvođenjem neobveznog sustava putovnica za obnovu zgrada;
- (d) pregled politika i mjera koje su usmjerene na segmente nacionalnog fonda zgrada s najgorim svojstvima, dileme suprotstavljenih interesa najmodavca i najmoprimca i nedostatke tržišta te opis relevantnih nacionalnih mjera kojima se doprinosi ublažavanju energetske siromaštva;
- (e) politike i mjere usmjerene na sve zgrade javnog sektora;
- (f) pregled nacionalnih inicijativa za promicanje pametnih tehnologija i dobro povezanih zgrada i zajednica kao i vještina i obrazovanja u građevinskom sektoru i sektoru energetske učinkovitosti; i
- (g) na dokazima utemeljenu procjenu očekivanih ušteda energije i širih koristi, kao što su one povezane sa zdravljem, sigurnošću i kvalitetom zraka.

2. Svaka država članica u okviru svoje dugoročne strategije obnove utvrđuje plan s mjerama i mjerljivim pokazateljima napretka utvrđenima na domaćoj razini s obzirom na dugoročni cilj smanjenja emisija stakleničkih plinova u Uniji za 80-95 % do 2050. u usporedbi s 1990., kako bi se osigurao energetske visokoučinkovit i dekarboniziran nacionalni fond zgrada i kako bi se olakšalo troškovno učinkovitu pretvorbu postojećih zgrada u zgrade gotovo nulte energije. Plan sadržava okvirne relevantne ključne točke za 2030., 2040. i 2050. te se u njemu navodi kako će se njima doprinijeti postizanju ciljeva Unije u pogledu energetske učinkovitosti u skladu s Direktivom 2012/27/EU.

3. S ciljem potpore mobilizaciji ulaganja u obnovu koja je potrebna za postizanje ciljeva iz stavka 1. države članice olakšavaju pristup odgovarajućim mehanizmima za:

- (a) agregiranje projekata, među ostalim putem platformi ili skupina za ulaganja i konzorcija malih i srednjih poduzeća, kako bi se investitorima omogućio pristup i osigurala rješenja u paketu za potencijalne klijente;
- (b) smanjenje percipiranog rizika zahvata u području energetske učinkovitosti za investitore i privatni sektor;
- (c) upotrebu javnih sredstava za povećanje potencijala dodatnog ulaganja privatnog sektora ili rješavanje specifičnih nedostataka tržišta;
- (d) usmjeravanje ulaganja u energetske učinkovite fondove zgrada javnog sektora, u skladu sa smjernicama Eurostata; i

▼ M1

- (e) pristupačne i transparentne savjetodavne alate, poput jedinstvenih kontaktnih točaka (*one-stop-shops*) za potrošače i savjetodavnih službi u području energije, o relevantnim energetske obnovama i financijskim instrumentima.

4. Komisija prikuplja i prosljeđuje, barem javnim tijelima, najbolje prakse u pogledu uspješnih javnih i privatnih programa financiranja energetske obnove te informacije o programima agregiranja malih projekata energetske obnove. Komisija utvrđuje i prosljeđuje najbolje prakse u pogledu financijskih poticaja za obnovu iz perspektive potrošača, uzimajući u obzir razlike među državama članicama u pogledu troškovne učinkovitosti.

5. S ciljem potpore izradi svoje dugoročne strategije obnove svaka država članica provodi javno savjetovanje o svojoj dugoročnoj strategiji obnove prije nego što će je podnijeti Komisiji. Svaka država članica svojoj dugoročnoj strategiji obnove prilaže sažetak rezultata javnog savjetovanja.

Svaka država članica utvrđuje modalitete uključivog savjetovanja tijekom provedbe svoje dugoročne strategije obnove.

6. Svaka država članica svojoj dugoročnoj strategiji obnove prilaže pojedinosti o provedbi svoje najnovije dugoročne strategije obnove, među ostalim o planiranim politikama i mjerama.

7. Svaka država članica može upotrebljavati svoju dugoročnu strategiju obnove kako bi odgovorile na pitanja zaštite od požara i rizika povezanih s pojačanom seizmičkom aktivnošću koji utječu na energetske obnove i životni vijek zgrada.

▼ M2

8. Dugoročna strategija obnove svake države članice podnosi se Komisiji kao dio njezina konačnog integriranog nacionalnog energetskog i klimatskog plana iz članka 3. Uredbe (EU) 2018/1999 Europskog parlamenta i Vijeća⁽¹⁾. Odstupajući od članka 3. stavka 1. te uredbe prva dugoročna strategija obnove iz stavka 1. ovog članka podnosi se Komisiji do 10. ožujka 2020.

▼ C1*Članak 3.***Usvajanje metodologije za izračunavanje energetske obnovivosti zgrada**

Države članice primjenjuju metodologiju za izračunavanje energetske obnovivosti zgrada u skladu sa zajedničkim općim okvirom utvrđenim u Prilogu I.

Ta se metodologija usvaja na nacionalnoj ili regionalnoj razini.

⁽¹⁾ Uredba (EU) 2018/1999 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. prosinca 2018. o upravljanju energetske obnovivosti i djelovanjem u području klime, izmjeni uredaba (EZ) br. 663/2009 i (EZ) br. 715/2009 Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva 94/22/EZ, 98/70/EZ, 2009/31/EZ, 2009/73/EZ, 2010/31/EU, 2012/27/EU i 2013/30/EU Europskog parlamenta i Vijeća, direktiva Vijeća 2009/119/EZ i (EU) 2015/652 te stavljanju izvan snage Uredbe (EU) br. 525/2013 Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 328, 21.12.2018., str. 1.).

▼ **C1***Članak 4.***Određivanje minimalnih zahtjeva energetske svojstava**

1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi se osiguralo određivanje minimalnih zahtjeva energetske svojstava za zgrade odnosno samostalne uporabne cjeline zgrade, s ciljem postizanja troškovno optimalnih razina. Energetska svojstva izračunavaju se u skladu s metodologijom iz članka 3. Troškovno optimalne razine izračunavaju se u skladu s usporednim metodološkim okvirom iz članka 5. po uspostavi tog okvira.

Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi se osiguralo određivanje minimalnih zahtjeva energetske svojstava za dijelove zgrade koji čine dio ovojnice zgrade i koji, ako se zamijene ili naknadno ugrade, imaju značajan utjecaj na energetska svojstva ovojnice zgrade, s ciljem postizanja troškovno optimalnih razina.

Države članice kod određivanja zahtjeva mogu praviti razliku između novih i postojećih zgrada te između različitih kategorija zgrada.

U okviru tih zahtjeva uzimaju se u obzir opći unutarnji klimatski uvjeti, kako bi se izbjegli mogući negativni učinci, npr. nedostatan prozračivanje, kao i lokalni uvjeti, namjena i starost zgrade.

Država članica nije obvezna odrediti minimalne zahtjeve energetske svojstava koji nisu troškovno učinkoviti tijekom procijenjenoga gospodarskog vijeka trajanja.

Minimalni zahtjevi energetske svojstava preispituju se u redovitim razmacima, koji nisu duži od pet godina, te se prema potrebi ažuriraju sukladno tehničkom napretku u graditeljstvu.

2. Države članice mogu odlučiti da neće odrediti ili primjenjivati zahtjeve iz stavka 1. na sljedeće kategorije zgrada:

- (a) zgrade koje su službeno zaštićene kao dio zaštićenog okruženja ili zbog svoje posebne arhitektonske ili povijesne vrijednosti, u mjeri u kojoj bi se ispunjavanjem određenih minimalnih zahtjeva energetske svojstava na neprihvatljiv način promijenile njihove značajke ili izgled;
- (b) zgrade koje se koriste u obredne i vjerske svrhe;
- (c) privremene zgrade s rokom uporabe do dvije godine, industrijska postrojenja, radionice i nestambene poljoprivredne zgrade s niskim energetskim potrebama te nestambene poljoprivredne zgrade koje koristi sektor obuhvaćen nacionalnim sektorskim ugovorom o energetskim svojstvima;
- (d) stambene zgrade koje se koriste ili su predviđene za korištenje manje od četiri mjeseca u godini odnosno koje se koriste ili su predviđene za korištenje u ograničenom vremenu tijekom godine i čija očekivana potrošnja energije iznosi manje od 25 % očekivane potrošnje kod cjelogodišnjeg korištenja;
- (e) samostojeće zgrade s ukupnom korisnom podnom površinom manjom od 50 m².

▼ **C1***Članak 5.***Izračunavanje troškovno optimalnih razina minimalnih zahtjeva energetske svojstava**

1. Komisija do 30. lipnja 2011. putem delegiranih akata u skladu s člancima 23., 24. i 25. utvrđuje usporedni metodološki okvir za izračunavanje troškovno optimalnih razina minimalnih zahtjeva energetske svojstava za zgrade i dijelove zgrada.

Usporedni metodološki okvir utvrđuje se u skladu s Prilogom III. i u njemu se razlikuju nove i postojeće zgrade te različite kategorije zgrada.

2. Države članice izračunavaju troškovno optimalne razine minimalnih zahtjeva energetske svojstava primjenom usporednog metodološkog okvira utvrđenog u skladu sa stavkom 1. i relevantnim parametrima, kao što su klimatski uvjeti i stvarna dostupnost energetske infrastrukture, te uspoređuju rezultate tog izračuna s minimalnim zahtjevima energetske svojstava koji su na snazi.

Države članice Komisiji podnose izvješće o rezultatima tih izračuna sa svim ulaznim podacima i pretpostavkama koje su pritom korištene. ► **M2** ————— ◀ Države članice ta izvješća podnose Komisiji u redovitim razmacima, koji ne smiju biti duži od pet godina. Prvo se izvješće dostavlja do 30. lipnja 2012.

3. Ako usporedba provedena u skladu sa stavkom 2. pokaže da su važeći minimalni zahtjevi energetske svojstava bitno manje energetski učinkoviti od troškovno optimalnih razina minimalnih zahtjeva energetske svojstava, dotična država članica Komisiji opravdava tu razliku u pisanom obliku u izvješću iz stavka 2., kojemu, ako se ta razlika ne može opravdati, prilaže plan odgovarajućih koraka za značajno smanjenje te razlike do sljedećeg preispitivanja zahtjeva energetske svojstava iz članka 4. stavka 1.

4. Komisija objavljuje izvješće o napretku država članica u postizanju troškovno optimalnih razina minimalnih zahtjeva energetske svojstava.

▼ **M1***Članak 6.***Nove zgrade**

1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da nove zgrade ispunjavaju minimalne zahtjeve energetske svojstava utvrđene u skladu s člankom 4.

2. Države članice osiguravaju da se prije početka gradnje novih zgrada uzme u obzir tehnička, okolišna i gospodarska izvedivost visokoučinkovitih alternativnih sustava, ako su oni dostupni.

▼ **C1***Članak 7.***Postojeće zgrade**

Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da se prilikom veće rekonstrukcije zgrada unaprijede energetska svojstva

▼ C1

čitave zgrade ili njezina rekonstruiranog dijela kako bi se ispunili minimalni zahtjevi energetske svojstava u skladu s člankom 4., u mjeri u kojoj je to tehnički, funkcionalno i gospodarski izvedivo.

Ti se zahtjevi primjenjuju na čitavu rekonstruiranu zgradu ili samostalnu uporabnu cjelinu zgrade. Zahtjevi se osim toga, ili umjesto toga, mogu primjenjivati i na rekonstruirane dijelove zgrade.

Države članice osim toga poduzimaju potrebne mjere kako bi osigurale da se kod naknadne ugradnje ili zamjene dijela zgrade koji čini dio ovojnice zgrade i koji ima značajan utjecaj na energetska svojstva ovojnice zgrade ispune minimalni zahtjevi energetske svojstava za dio zgrade, u mjeri u kojoj je to tehnički, funkcionalno i gospodarski izvedivo.

Države članice te minimalne zahtjeve energetske svojstava utvrđuju u skladu s člankom 4.

▼ M1

Države članice potiču, u slučaju zgrada koje se podvrgavaju većoj rekonstrukciji, visokoučinkovite alternativne sustave, u mjeri u kojoj je to tehnički, funkcionalno i gospodarski izvedivo te uzimaju u obzir pitanja zdravih unutarnjih klimatskih uvjeta, zaštite od požara i rizika povezanih s pojačanom seizmičkom aktivnosti.

*Članak 8.***Tehnički sustavi zgrade, elektromobilnost i pokazatelj pripremljenosti za pametne tehnologije**

1. Države članice s ciljem optimiziranja korištenja energije od strane tehničkih sustava zgrade postavljaju zahtjeve za sustave u pogledu ukupnih energetske svojstava, ispravne ugradnje i odgovarajućeg dimenzioniranja, podešavanja i nadzora tehničkih sustava zgrade koji se ugrađuju u postojećim zgradama. Države članice mogu te zahtjeve za sustave primjenjivati i na nove zgrade.

Zahtjevi za sustave postavljaju se za nove tehničke sustave zgrade te za zamjenu i modernizaciju postojećih tehničkih sustava i primjenjuju se u mjeri u kojoj je to tehnički, gospodarski i funkcionalno izvedivo.

Države članice zahtijevaju da su nove zgrade, ako je to tehnički i gospodarski izvedivo, opremljene uređajima za samoreguliranje koji zasebno reguliraju temperaturu u svakoj sobi ili, u slučajevima u kojima je to opravdano, u određenoj grijanoj zoni samostalne uporabne cjeline zgrade. U postojećim zgradama postavljanje takvih uređaja za samoreguliranje zahtijeva se kada se zamjenjuju generatori topline, ako je to tehnički i gospodarski izvedivo.

2. U pogledu novih nestambenih zgrada i nestambenih zgrada koje se podvrgavaju većoj rekonstrukciji, s više od deset parkirnih mjesta, države članice osiguravaju postavljanje barem jednog mjesta za punjenje u smislu Direktive 2014/94/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾ i kanalske infrastrukture, to jest cijevi za električne kabele, za barem jedno od svakih pet parkirnih mjesta, kako bi se u kasnijoj fazi omogućilo postavljanje mjesta za punjenje električnih vozila ako se:

⁽¹⁾ Direktiva 2014/94/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 22. listopada 2014. o uspostavi infrastrukture za alternativna goriva (SL L 307, 28.10.2014., str. 1.).

▼ **M1**

- (a) parkiralište nalazi u zgradi i, u slučaju većih rekonstrukcija, mjerama obnove obuhvaćeni su parkiralište ili električna infrastruktura zgrade; ili
- (b) parkiralište nalazi neposredno uz zgradu i, u slučaju većih rekonstrukcija, mjerama obnove obuhvaćeni su parkiralište ili električna infrastruktura parkirališta.

Komisija do 1. siječnja 2023. izvješćuje Europski parlament i Vijeće o mogućem doprinosu politike Unije o zgradama promicanju elektromobilnosti i, prema potrebi, u tom smislu predlaže mjere.

3. Države članice utvrđuju zahtjeve za postavljanje minimalnog broja mjesta za punjenje za sve nestambene zgrade s više od dvadeset parkirnih mjesta do 1. siječnja 2025.

4. Države članice mogu odlučiti da neće utvrditi ili primjenjivati zahtjeve iz stavaka 2. i 3. na zgrade čiji su vlasnici ili korisnici mala i srednja poduzeća, kako su definirana u glavi I. Priloga Preporuci Komisije 2003/361/EZ ⁽¹⁾.

5. U pogledu novih stambenih zgrada i stambenih zgrada koje se podvrgavaju većoj rekonstrukciji, s više od deset parkirnih mjesta, države članice osiguravaju postavljanje kanalske infrastrukture, to jest cijevi za električne kablove, za svako parkirno mjesto kako bi se u kasnijoj fazi omogućilo postavljanje mjesta za punjenje električnih vozila ako se:

- (a) parkiralište nalazi u zgradi i, u slučaju većih rekonstrukcija, mjerama obnove obuhvaćeni su parkiralište ili električna infrastruktura zgrade; ili
- (b) parkiralište nalazi neposredno uz zgradu i, u slučaju većih rekonstrukcija, mjerama obnove obuhvaćeni su parkiralište ili električna infrastruktura parkirališta.

6. Države članice mogu odlučiti da neće primjenjivati stavke 2., 3., i 5. na određene kategorije zgrada ako:

- (a) su, u pogledu stavaka 2. i 5., zahtjevi za izdavanje građevinske dozvole ili istovjetni zahtjevi podneseni do 10. ožujka 2021.;
- (b) bi potrebna kanalska infrastruktura ovisila o mikro izoliranim sustavima ili se zgrade nalaze u najudaljenijim regijama u smislu članka 349. UFEU-a, ako bi to prouzročilo znatne probleme za rad lokalnih energetske sustava te bi ugrozilo stabilnost lokalne mreže;
- (c) troškovi postavljanja infrastrukture za punjenje i kanalske infrastrukture premašuju 7 % od ukupnog troška veće rekonstrukcije zgrade;

⁽¹⁾ Preporuka Komisije od 6. svibnja 2003. o definiciji mikropoduzeća, malih i srednjih poduzeća (SL L 124, 20.5.2003., str. 36.).

▼ **M1**

(d) je zgrada javnog sektora već obuhvaćena usporedivim zahtjevima u skladu s prenošenjem Direktive 2014/94/EU.

7. Države članice predviđaju mjere za pojednostavnjenje uspostave mjesta za punjenje u novim i postojećim stambenim i nestambenim zgradama i usredotočuju se na moguće regulatorne prepreke, uključujući postupke za izdavanje dozvola i suglasnosti, ne dovodeći u pitanje pravo država članica u području vlasništva i najma nekretnina.

8. Države članice razmatraju potrebu za koherentnim politikama u pogledu zgrada, održive i zelene mobilnosti i urbanističkog planiranja.

9. Države članice osiguravaju da se pri ugradnji, zamjeni ili modernizaciji tehničkih sustava zgrade procijene ukupna energetska učinkovitost izmijenjenog dijela i, prema potrebi, cjelokupnog izmijenjenog sustava. Rezultati se dokumentiraju i predaju vlasniku zgrade kako bi ostali dostupni i kako bi se mogli upotrebljavati za provjeru usklađenosti s minimalnim zahtjevima utvrđenima u skladu sa stavkom 1. ovog članka i izdavanje energetskih certifikata. Ne dovodeći u pitanje članak 12., države članice odlučuju hoće li zahtijevati izdavanje novog energetskog certifikata.

10. Komisija do 31. prosinca 2019. donosi delegirani akt u skladu s člankom 23. kojim se ova Direktiva dopunjuje uspostavljanjem neobveznog zajedničkog sustava Unije za ocjenjivanje pripremljenosti zgrada za pametne tehnologije. Ocjenjivanje se temelji na procjeni sposobnosti da se funkcioniranje zgrade ili samostalne uporabne cjeline zgrade prilagodi potrebama stanara i mreže, te da se poboljša njezina energetska učinkovitost i sveukupna energetska svojstva.

U skladu s Prilogom I.a, u okviru neobveznog zajedničkog sustava Unije za ocjenjivanje pripremljenosti zgrada za pametne tehnologije:

(a) utvrđuje se definicija pokazatelja pripremljenosti za pametne tehnologije; i

(b) utvrđuje se metodologija za njegov izračun.

11. Komisija do 31. prosinca 2019. i nakon savjetovanja s relevantnim dionicima donosi provedbeni akt s pojedinostima o tehničkim modalitetima za učinkovitu provedbu sustava iz stavka 10. ovog članka, što obuhvaća vremenski okvir za neobvezujuću probnu fazu na nacionalnoj razini i pojašnjenje komplementarnog odnosa tog sustava s energetskim certifikatima iz članka 11.

Taj provedbeni akt donosi se u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 26. stavka 3.

▼ **C1***Članak 9.***Zgrade gotovo nulte energije**

1. Države članice osiguravaju da:

(a) do 31. prosinca 2020. sve nove zgrade budu zgrade gotovo nulte energije; i

▼ **C1**

- (b) nakon 31. prosinca 2018. nove zgrade koje kao vlasnici koriste tijela javne vlasti budu zgrade gotovo nulte energije.

Države članice sastavljaju nacionalne planove za povećanje broja zgrada gotovo nulte energije. Ti nacionalni planovi mogu sadržavati ciljeve koji se razlikuju po kategorijama zgrade.

2. Države članice nadalje, po uzoru na javni sektor, izrađuju politike i poduzimaju mjere kao što je određivanje ciljeva za poticanje pretvorbe zgrada koje se obnavljaju u zgrade gotovo nulte energije i o tome obavješćuju Komisiju u svojim nacionalnim planovima iz stavka 1.

3. Nacionalni planovi obuhvaćaju, među ostalim, sljedeće elemente:

- (a) detaljan prikaz primjene definicije zgrade gotovo nulte energije u praksi u državi članici, u skladu s njezinim nacionalnim, regionalnim i lokalnim uvjetima, uključujući brojčani indikator korištenja primarne energije u kWh/m² godišnje. Faktori primarne energije koji se koriste za određivanje korištenja primarne energije mogu se temeljiti na nacionalnim ili regionalnim godišnjim prosjecima, a mogu uzimati u obzir i relevantne europske norme;

- (b) prijelazne ciljeve za poboljšanje energetske svojstava novih zgrada do 2015. godine, s ciljem pripreme za provedbu stavka 1.;

- (c) informacije o politikama i financijskim ili drugim mjerama donesenima u kontekstu stavaka 1. i 2. za promicanje zgrada gotovo nulte energije, uključujući pojedinosti nacionalnih zahtjeva i mjera u pogledu korištenja energije iz obnovljivih izvora u novim zgradama i u postojećim zgradama koje se podvrgavaju većoj rekonstrukciji u kontekstu članka 13. stavka 4. Direktive 2009/28/EZ i članaka 6. i 7. ove Direktive.

4. Komisija ocjenjuje nacionalne planove iz stavka 1., posebno prikladnost mjera koje su predvidjele države članice u odnosu na ciljeve ove Direktive. Vodeći računa o načelu supsidijarnosti Komisija može prema potrebi zatražiti dodatne konkretne informacije u vezi sa zahtjevima navedenima u stavcima 1., 2. i 3. U tom slučaju dotična država članica dostavlja tražene informacije ili predlaže izmjene u roku od devet mjeseci od zahtjeva Komisije. Komisija može nakon ocjenjivanja izdati preporuku.

▼ **M2**

5. U okviru svojeg izvješća o stanju energetske unije iz članka 35. Uredbe (EU) 2018/1999 Komisija svake četiri godine izvješćuje Europski parlament i Vijeće o napretku koji su države članice postigle u povećavanju broja zgrada gotovo nulte energije. Komisija na temelju tih dostavljenih informacija prema potrebi izrađuje plan djelovanja i predlaže preporuke i mjere u skladu s člankom 34. Uredbe (EU) 2018/1999 za povećanje broja tih zgrada i potiče primjenu najbolje prakse za troškovno učinkovitu pretvorbu postojećih zgrada u zgrade gotovo nulte energije.

▼ C1

6. Države članice mogu u posebnim i opravdanim slučajevima odlučiti da neće primjenjivati zahtjeve iz stavka 1. točaka (a) i (b), ako je analiza troškova i koristi tijekom gospodarskog vijeka trajanja predmetne zgrade negativna. Države članice obavješćuju Komisiju o načelima odgovarajućih zakonskih režima.

*Članak 10.***Financijski poticaji i tržišne prepreke**

1. S obzirom na važnost osiguravanja primjerenih financijskih i drugih instrumenata kojima se pospješuju energetska svojstva zgrada i prelazak na zgrade gotovo nulte energije, države članice poduzimaju odgovarajuće mjere kako bi se razmotrili najrelevantniji takvi instrumenti u svjetlu nacionalnih okolnosti.

▼ M2**▼ C1**

4. Komisija prema potrebi na zahtjev država članica pomaže kod određivanja nacionalnih i regionalnih programa financijske potpore s ciljem povećanja energetske učinkovitosti zgrada, posebno postojećih zgrada, podupirući razmjenu najbolje prakse među odgovornim nacionalnim i regionalnim vlastima ili tijelima.

5. Komisija po mogućnosti do 2011. godine, u svrhu poboljšanja financijske potpore provedbi ove Direktive i vodeći računa o načelu supsidijarnosti, predstavlja analizu posebno sljedećih aspekata:

- (a) učinkovitosti, primjerenosti visine i stvarno iskorištenog iznosa strukturnih fondova i okvirnih programa koji su korišteni u svrhu povećavanja energetske učinkovitosti zgrada, posebno u stambenom sektoru;
- (b) učinkovitosti korištenja fondova EIB-a i drugih javnih financijskih ustanova;
- (c) koordinacije sredstava Unije s nacionalnim sredstvima i drugim oblicima potpore koji mogu dodatno potaknuti ulaganja u energetske učinkovitost i prikladnost tih sredstava u odnosu na ostvarenje ciljeva Unije.

Na temelju te analize i u skladu s višegodišnjim financijskim okvirom, Komisija može zatim podnijeti prijedloge Europskom parlamentu i Vijeću u pogledu instrumenata Unije, ako to smatra primjerenim.

▼ M1

6. Države članice povezuju svoje financijske mjere za poboljšanje energetske učinkovitosti u obnovi zgrada s ciljanim ili ostvarenim uštedama energije, određenima prema jednom od sljedećih kriterija ili više njih:

- (a) energetskim svojstvima opreme ili materijala koji se upotrebljava u obnovi; u tom slučaju opremu ili materijal koji se upotrebljava u obnovi postavlja instalater s odgovarajućom razinom certifikacije ili kvalifikacije;

▼ M1

- (b) standardnim vrijednostima za izračun ušteda energije u zgradama;
- (c) ostvarenim poboljšanjem zbog takve obnove usporedbom energetskih certifikata izdanih prije i nakon obnove;
- (d) rezultatima energetskog pregleda;
- (e) rezultatima neke druge relevantne, transparentne i razmjerne metode kojom se pokazuje poboljšanje energetskih svojstava.

6.a S pomoću baza podataka o energetskim certifikatima omogućuje se prikupljanje podataka o izmjerenoj ili izračunanoj potrošnji energije u obuhvaćenim zgradama, uključujući barem zgrade javnog sektora za koje je izdan energetski certifikat, kako je navedeno u članku 13., u skladu s člankom 12.

6.b Barem agregirani anonimni podaci, koji su u skladu sa zahtjevima o zaštiti podataka na razini Unije i nacionalnoj razini, stavljaju se na zahtjev na raspolaganje u statističke i istraživačke svrhe te vlasniku zgrade.

▼ C1

7. Odredbe ove Direktive ne priječe države članice da osiguraju poticaje za nove zgrade, rekonstrukcije ili dijelove zgrada koji prelaze troškovno optimalne razine.

*Članak 11.***Energetski certifikati**

1. Države članice donose potrebne mjere za uspostavu sustava energetskog certificiranja zgrada. Energetski certifikat obuhvaća energetska svojstva zgrade i referentne vrijednosti, kao što su minimalni zahtjevi energetskih svojstava, kako bi se vlasnicima i najmoprimcima zgrade odnosno samostalne uporabne cjeline zgrade omogućilo da usporede i procijene njezina energetska svojstva.

Energetski certifikat može sadržavati dodatne informacije, kao što je godišnja potrošnja energije za nestambene zgrade i postotak energije iz obnovljivih izvora u ukupnoj potrošnji energije.

2. Energetski certifikat obuhvaća preporuke za troškovno optimalno ili troškovno učinkovito poboljšanje energetskih svojstava zgrade ili samostalne uporabne cjeline zgrade, osim ako nema realnog potencijala za takvo poboljšanje u odnosu na zahtjeve energetskih svojstava koji su na snazi.

Preporuke u energetskom certifikatu uključuju:

- (a) mjere koje se provode u vezi s većom rekonstrukcijom ovojnice zgrade ili tehničkog/tehničkih sustava zgrade; i
- (b) mjere za pojedinačne dijelove zgrade neovisne o većoj rekonstrukciji ovojnice zgrade ili tehničkog/tehničkih sustava zgrade.

▼C1

3. Preporuke u energetsom certifikatu tehnički su izvedive za konkretnu zgradu i mogu sadržavati procjenu razdoblja povrata ulaganja ili analizu troškova i koristi tijekom gospodarskog vijeka trajanja zgrade.

4. U energetsom certifikatu navodi se gdje vlasnik odnosno najmoprimac može dobiti detaljnije informacije, uključujući informacije u pogledu troškovne učinkovitosti preporuka navedenih u energetsom certifikatu. Ocjenjivanje troškovne učinkovitosti temelji se na skupu standardnih uvjeta, kao što su procjena ušteda energije i cijene energije na kojima se ta procjena temelji te preliminarna prognoza troškova. Osim toga, on sadrži informacije o koracima za provedbu preporuka. Vlasniku odnosno najmoprimcu mogu se pružiti i druge informacije o povezanim pitanjima, kao što su energetski pregledi i poticaji financijske i druge prirode te mogućnosti financiranja.

5. Države članice, podložno nacionalnim propisima, potiču tijela javne vlasti da vode računa o vodećoj ulozi koju bi trebala imati u području energetske svojstava zgrada, među ostalim provedbom preporuka iz energetske certifikata koji je izdan za zgrade u njihovu vlasništvu u razdoblju njegove valjanosti.

6. Certificiranje samostalnih uporabnih cjelina zgrada može se temeljiti na:

- (a) zajedničkom certificiranju čitave zgrade; ili
- (b) procjeni druge reprezentativne samostalne uporabne cjeline zgrade s istim energetske značajkama u istoj zgradi.

7. Certificiranje jednoobiteljskih kuća može se temeljiti na procjeni druge reprezentativne zgrade sličnog oblika i veličine i sličnih stvarnih energetske svojstava, ako stručnjak koji izdaje energetski certifikat može zajamčiti takvu podudarnost.

8. Valjanost energetske certifikata ne može biti duža od 10 godina.

9. Uz savjetovanje s relevantnim sektorima Komisija do 2011. godine donosi dragovoljnu zajedničku shemu certificiranja energetske svojstava nestambenih zgrada u Europskoj uniji. Ta se mjera usvaja u skladu sa savjetodavnim postupkom iz članka 26. stavka 2. Države članice potiču se da priznaju odnosno da koriste tu shemu ili da koriste dio te sheme u skladu s nacionalnim okolnostima.

Članak 12.

Izdavanje energetske certifikata

1. Države članice osiguravaju da se energetski certifikat izda za:

- (a) zgrade odnosno samostalne uporabne cjeline zgrade koje se grade, prodaju ili iznajmljuju novom najmoprimcu; i

▼C1

- (b) zgrade u kojima više od 500 m² ukupne korisne podne površine zauzima prostor koji koriste tijela javne vlasti i u kojima se često zadržava građanstvo. Od 9. srpnja 2015. taj se prag od 500 m² spušta na 250 m².

Zahtjev izdavanja energetskeg certifikata ne primjenjuje se na zgrade odnosno samostalne uporabne cjeline zgrade koje posjeduju valjan certifikat izdan u skladu s Direktivom 2002/91/EZ ili ovom Direktivom.

2. Države članice zahtijevaju da se kod izgradnje, prodaje i iznajmljivanja zgrada ili samostalnih uporabnih cjelina zgrada potencijalnom novom najmoprimcu ili kupcu pokaže, a kupcu odnosno najmoprimcu i preda, energetski certifikat odnosno njegova preslika.

3. Ako se zgrada prodaje ili iznajmljuje prije nego što je izgrađena, države članice mogu zahtijevati da prodavatelj, odstupajući od stavaka 1. i 2., osigura procjenu njezinih budućih energetskih svojstava; u tom se slučaju energetski certifikat izdaje najkasnije kada zgrada bude izgrađena.

4. Države članice traže da se prilikom oglašavanja:

- zgrada koje imaju energetski certifikat,
- samostalnih uporabnih cjelina zgrade u zgradi koja ima energetski certifikat, i
- samostalnih uporabnih cjelina zgrade koje imaju energetski certifikat,

u komercijalnim medijima u svrhu njihove prodaje ili iznajmljivanja navede indikator energetskih svojstava iz energetskeg certifikata zgrade odnosno samostalne uporabne cjeline zgrade.

5. Odredbe ovog članka provode se u skladu s primjenjivim nacionalnim propisima o suvlasništvu odnosno zajedničkom vlasništvu.

6. Države članice mogu kategorije zgrada iz članka 4. stavka 2. izuzeti od primjene stavaka 1., 2., 4. i 5. ovog članka.

7. O mogućim učincima energetskih certifikata u smislu mogućih sudskih postupaka odlučuje se u skladu s nacionalnim propisima.

Članak 13.

Izlaganje energetskih certifikata

1. Države članice poduzimaju mjere kako bi osigurale da u zgradama u kojima tijela javne vlasti koriste prostor koji zauzima više od 500 m² ukupne korisne podne površine i u kojima se često zadržava građanstvo, a za koje je izdan certifikat u skladu s člankom 12. stavkom 1., energetski certifikat bude izložen na uočljivom mjestu tako da bude jasno vidljiv građanstvu.

Od 9. srpnja 2015. taj se prag od 500 m² spušta na 250 m².

▼ C1

2. Države članice zahtijevaju da u zgradama u kojima više od 500 m² ukupne korisne podne površine zauzima prostor u kojemu se često zadržava građanstvo i za koje je izdan certifikat u skladu s člankom 12. stavkom 1., energetski certifikat bude izložen na uočljivom mjestu tako da bude jasno vidljiv građanstvu.

3. Odredbe ovog članka ne uključuju obvezu izlaganja preporuka iz energetskog certifikata.

▼ M1*Članak 14.***Pregled sustava grijanja**

1. Države članice utvrđuju potrebne mjere za uspostavu redovitih pregleda dostupnih dijelova sustava grijanja ili kombiniranog sustava grijanja i ventilacije prostora efektivne nazivne snage veće od 70 kW, poput generatora topline, sustava kontrole i cirkulacijske pumpe (pumpi) koji se upotrebljavaju za grijanje zgrada. Ti pregledi uključuju procjenu učinkovitosti i dimenzioniranja generatora topline u usporedbi s potrebama grijanja zgrade i njima se, prema potrebi, uzimaju u obzir sposobnosti sustava grijanja ili kombiniranog sustava grijanja i ventilacije prostora za optimizaciju njegove učinkovitosti u tipičnim ili prosječnim uvjetima rada.

Ako nije bilo promjena u sustavu grijanja ili u kombiniranom sustavu grijanja i ventilacije prostora ili u pogledu potreba grijanja zgrade nakon pregleda provedenog u skladu s ovim stavkom, države članice mogu odlučiti da nije potrebno ponoviti procjenu dimenzioniranja generatora topline.

2. Tehnički sustavi zgrade koji su izričito obuhvaćeni dogovorenim kriterijem energetskih svojstava ili ugovornim sporazumom u kojem se navodi dogovorena razina poboljšanja energetske učinkovitosti, poput ugovora o energetskom učinku, ili kojima upravlja operator komunalnih usluga ili mrežni operator te stoga podliježu mjerama praćenja učinkovitosti na strani sustava, izuzimaju se iz zahtjeva utvrđenih u stavku 1., pod uvjetom da je ukupni učinak takvog pristupa istovjetan onom koji proizlazi iz stavka 1.

3. Države članice mogu umjesto stavka 1. i pod uvjetom da je ukupni učinak istovjetan onom koji proizlazi iz stavka 1. odlučiti poduzeti mjere kako bi se osiguralo savjetovanje korisnika u pogledu zamjene generatora topline, drugih izmjena sustava grijanja ili kombiniranog sustava grijanja i ventilacije prostora i alternativnih rješenja za procjenu učinkovitosti i odgovarajuće veličine tih sustava.

Prije primjene alternativnih mjera iz prvog podstavka ovog stavka svaka država članica, podnošenjem izvješća Komisiji, dokumentira istovjetnost učinka tih mjera s učinkom mjera iz stavka 1.

▼ M2

Takvo se izvješće podnosi Komisiji kao dio integriranih nacionalnih energetske i klimatskih planova država članica iz članka 3. Uredbe (EU) 2018/1999.

▼ M1

4. Države članice utvrđuju zahtjeve kako bi se osiguralo da su, ako je to tehnički i gospodarski izvedivo, nestambene zgrade čija je efektivna nazivna snaga sustava grijanja ili kombiniranog sustava grijanja i ventilacije prostora veća od 290 kW opremljene sustavima automatizacije i kontrole zgrada do 2025.

Sustavi automatizacije i kontrole zgrada moraju biti sposobni za:

- (a) neprekidno praćenje, bilježenje, analizu i omogućivanje prilagodbe korištenja energije;
- (b) vrednovanje energetske učinkovitosti zgrade s obzirom na referentne vrijednosti, otkrivanje gubitaka u pogledu učinkovitosti tehničkih sustava zgrade te obavješćivanje osobe odgovorne za prostore ili tehničko upravljanje zgradom o mogućnostima poboljšanja energetske učinkovitosti; i
- (c) omogućivanje komunikacije s povezanim tehničkim sustavima zgrade i drugim uređajima unutar zgrade te interoperabilnost s tehničkim sustavima zgrade za različite vrste patentiranih tehnologija, uređaja i proizvođača.

5. Države članice mogu utvrditi zahtjeve kako bi se osiguralo da su stambene zgrade opremljene:

- (a) funkcijom trajnog elektroničkog nadzora kojim se mjeri učinkovitost sustava te se vlasnike ili upravitelje zgrada obavješćuje o znatnom smanjenju učinkovitosti i potrebnom servisiranju sustava; i
- (b) učinkovitim funkcijama kontrole za osiguravanje optimalnog generiranja, distribucije, pohrane i korištenja energije.

6. Zgrade koje su u skladu sa stavkom 4. ili 5. izuzimaju se iz zahtjeva utvrđenih u stavku 1.

Članak 15.

Pregled sustava klimatizacije

1. Države članice utvrđuju potrebne mjere za uspostavu redovitih pregleda dostupnih dijelova sustava klimatizacije ili kombiniranih sustava klimatizacije i ventilacije efektivne nazivne snage veće od 70 kW. Ti pregledi uključuju procjenu učinkovitosti i dimenzioniranja sustava klimatizacije u usporedbi s potrebama hlađenja zgrade i njima se, prema potrebi, uzimaju u obzir sposobnosti sustava klimatizacije ili kombiniranog sustava klimatizacije i ventilacije za optimizaciju njegove učinkovitosti u tipičnim ili prosječnim uvjetima rada.

Ako nije bilo promjena u sustavu klimatizacije ili u kombiniranom sustavu klimatizacije i ventilacije ili u pogledu potreba hlađenja zgrade nakon pregleda provedenog u skladu s ovim stavkom, države članice mogu odlučiti da nije potrebno ponoviti procjenu dimenzioniranja sustava klimatizacije.

▼ M1

Države članice koje zadržavaju strože zahtjeve u skladu s člankom 1. stavkom 3. izuzete su od obveze da o njima obavijeste Komisiju.

2. Tehnički sustavi zgrade koji su izričito obuhvaćeni dogovorenim kriterijem energetske svojstava ili ugovornim sporazumom u kojem se navodi dogovorena razina poboljšanja energetske učinkovitosti, poput ugovora o energetske učinku, ili kojima upravlja operator komunalnih usluga ili mrežni operator te stoga podliježu mjerama praćenja učinkovitosti na strani sustava, izuzimaju se iz zahtjeva utvrđenih u stavku 1., pod uvjetom da je ukupni učinak takvog pristupa istovjetan onom koji proizlazi iz stavka 1.

3. Države članice mogu umjesto stavka 1. i pod uvjetom da je ukupni učinak istovjetan onom koji proizlazi iz stavka 1. odlučiti poduzeti mjere kako bi se osiguralo savjetovanje korisnika u pogledu zamjene sustava klimatizacije ili kombiniranih sustava klimatizacije i ventilacije, drugih izmjena sustava klimatizacije ili kombiniranog sustava klimatizacije i ventilacije i alternativnih rješenja za procjenu učinkovitosti i odgovarajuće veličine tih sustava.

Prije primjene alternativnih mjera iz prvog podstavka ovog stavka svaka država članica, podnošenjem izvješća Komisiji, dokumentira istovjetnost učinka tih mjera s učinkom mjera iz stavka 1.

▼ M2

Takvo se izvješće podnosi Komisiji kao dio integriranih nacionalnih energetske i klimatskih planova država članica iz članka 3. Uredbe (EU) 2018/1999.

▼ M1

4. Države članice utvrđuju zahtjeve kako bi se osiguralo da su, ako je to tehnički i gospodarski izvedivo, nestambene zgrade čija je efektivna nazivna snaga sustava klimatizacije ili kombiniranih sustava klimatizacije i ventilacije veća od 290 kW opremljene sustavima automatizacije i kontrole zgrada do 2025.

Sustavi automatizacije i kontrole zgrada moraju biti sposobni za:

- (a) neprekidno praćenje, bilježenje, analizu i omogućavanje prilagodbe korištenja energije;
- (b) vrednovanje energetske učinkovitosti zgrade s obzirom na referentne vrijednosti, otkrivanje gubitaka u pogledu učinkovitosti tehničkih sustava zgrade te obavješćivanje osobe odgovorne za prostore ili tehničko upravljanje zgradom o mogućnostima poboljšanja energetske učinkovitosti; i
- (c) omogućivanje komunikacije s povezanim tehničkim sustavima zgrade i drugim uređajima unutar zgrade te interoperabilnost s tehničkim sustavima zgrade za različite vrste patentiranih tehnologija, uređaja i proizvođača.

▼ M1

5. Države članice mogu utvrditi zahtjeve kako bi se osiguralo da su stambene zgrade opremljene:

- (a) funkcijom trajnog elektroničkog nadzora kojim se mjeri učinkovitost sustava te se vlasnike ili upravitelje zgrada obavješćuje o znatnom smanjenju učinkovitosti i potrebnom servisiranju sustava; i
- (b) učinkovitim funkcijama kontrole za osiguravanje optimalnog generiranja, distribucije, pohrane i korištenja energije.

6. Zgrade koje su u skladu sa stavkom 4. ili 5. izuzimaju se iz zahtjeva utvrđenih u stavku 1.

▼ C1*Članak 16.***Izvješća o pregledu sustava grijanja i klimatizacije**

1. Izvješće o pregledu izdaje se nakon svakog pregleda sustava grijanja odnosno klimatizacije. Izvješće o pregledu sadrži rezultat pregleda obavljenog u skladu s člankom 14. ili 15. i uključuje preporuke za troškovno učinkovito poboljšanje energetske svojstava pregledanog sustava.

Preporuke se mogu temeljiti na usporedbi energetske svojstava pregledanog sustava s energetskim svojstvima najboljeg raspoloživog i izvedivog sustava i sustava sličnoga tipa kod kojeg sve relevantne komponente postižu razinu energetske svojstava koju predviđa mjerodavno zakonodavstvo.

2. Izvješće o pregledu predaje se vlasniku odnosno najmoprimcu zgrade.

*Članak 17.***Neovisni stručnjaci**

Države članice osiguravaju da energetske certificiranje zgrada i preglede sustava grijanja i klimatizacije provode kvalificirani i/ili akreditirani stručnjaci na neovisan način, bilo da se radi o samostalno zaposlenim osobama ili zaposlenicima javnih tijela ili privatnih poduzeća.

Stručnjaci se akreditiraju na temelju stručnosti.

Države članice javnosti stavljaju na raspolaganje informacije o izobrazbi i akreditacijama. Države članice osiguravaju da se javnosti stave na raspolaganje popisi kvalificiranih i/ili akreditiranih stručnjaka ili popisi akreditiranih poduzeća koja nude usluge tih stručnjaka i da se ti popisi redovito ažuriraju.

▼ C1*Članak 18.***Neovisni sustav kontrole**

1. Države članice osiguravaju uspostavu neovisnih sustava kontrole energetske certifikata i izvješća o pregledu sustava grijanja i klimatizacije u skladu s Prilogom II. Države članice mogu uspostaviti odvojene sustave za kontrolu energetske certifikata i kontrolu izvješća o pregledu sustava grijanja i klimatizacije.

2. Države članice mogu prenijeti odgovornost za provedbu neovisnih sustava kontrole.

Države članice koje se za to odluče osiguravaju da se neovisni sustavi kontrole provode u skladu s Prilogom II.

3. Države članice zahtijevaju da se energetske certifikate i izvješća o pregledu iz stavka 1. stave na raspolaganje nadležnim vlastima ili tijelima na njihov zahtjev.

▼ M1*Članak 19.***Preispitivanje**

Komisija uz pomoć odbora osnovanog člankom 26. preispituje ovu Direktivu najkasnije do 1. siječnja 2026. u svjetlu stečenih iskustava i napretka učinjenog tijekom njezine primjene te prema potrebi daje prijedloge.

U okviru tog preispitivanja Komisija ispituje načine na koje bi države članice mogle primijeniti integrirane pristupe na razini okruga ili susjedstva u politici Unije o zgradama i energetske učinkovitosti, pritom osiguravajući da svaka zgrada ispunjava minimalne zahtjeve energetske svojstava, na primjer s pomoću općih programa obnove koji se primjenjuju na određeni broj zgrada u prostornom kontekstu umjesto u kontekstu pojedinačne zgrade.

Komisija osobito procjenjuje potrebu za daljnjim poboljšanjem energetske certifikata u skladu s člankom 11.

*Članak 19.a***Studija izvedivosti**

Komisija prije 2020. zaključuje studiju izvedivosti, pojašnjavajući mogućnosti i vremenski okvir uvođenja pregleda samostalnih ventilacijskih sustava i neobveznih putovnica za obnovu zgrada koje su dopuna energetskim certifikatima, kako bi se osigurao dugoročni plan postupne obnove određene zgrade koji se temelji na kriterijima kvalitete i izrađuje nakon energetske pregleda te u kojem su opisane relevantne mjere i radovi obnove kojima bi se mogla poboljšati energetska svojstva.

▼ **C1***Članak 20.***Obavješćivanje**

1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kako bi vlasnici i najmoprimci zgrada ili samostalnih uporabnih cjelina zgrada bili obaviješteni o različitim metodama i praksi kojima se mogu poboljšati energetska svojstva.

▼ **M1**

2. Države članice vlasnicima ili najmoprimcima zgrada osobito pružaju informacije o energetskim certifikatima, među ostalim o njihovoj svrsi i ciljevima, troškovno učinkovitim mjerama i, prema potrebi, financijskim instrumentima za poboljšanje energetskih svojstava zgrade te o zamjeni kotlova na fosilna goriva održivijim alternativama. Države članice pružaju informacije putem pristupačnih i transparentnih savjetodavnih alata poput savjeta o obnovi i jedinstvenih kontaktnih točaka (*one-stop-shops*).

▼ **C1**

Komisija na zahtjev država članica pomaže državama članicama u provođenju informativnih kampanja za potrebe stavka 1. i prvog podstavka ovog stavka, koje mogu biti predmet programa Unije.

3. Države članice osiguravaju da se svima koji su odgovorni za provedbu ove Direktive stave na raspolaganje smjernice i izobrazba. Te smjernice i izobrazba bave se važnošću poboljšanja energetskih svojstava i omogućuju da se kod planiranja, projektiranja, građenja i rekonstrukcije industrijskih i stambenih područja razmotri optimalna kombinacija poboljšanja energetske učinkovitosti, korištenja energije iz obnovljivih izvora i korištenja daljinskoga grijanja i hlađenja.

4. Komisija se poziva da stalno poboljšava svoje usluge obavješćivanja, posebno internetske stranice koje su uređene kao europski portal za energetska svojstva zgrada usmjeren prema građanima, stručnjacima i nadležnim tijelima, kako bi državama članicama pomogla u njihovim naporima obavješćivanja i osvješćivanja. Informacije na tim internetskim stranicama mogu sadržavati poveznice na relevantno zakonodavstvo Europske unije te nacionalno, regionalno i lokalno zakonodavstvo, poveznice na internetske stranice EUROPA koje sadrže nacionalne planove djelovanja u vezi s energetskom učinkovitošću, poveznice na raspoložive financijske instrumente te primjere najbolje prakse na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini. Komisija u kontekstu Europskog fonda za regionalni razvoj nastavlja i dodatno intenzivira svoje usluge obavješćivanja, s ciljem olakšavanja korištenja raspoloživih sredstava, pružajući pomoć i informacije zainteresiranim dionicima, uključujući nacionalna, regionalna i lokalna tijela, u pogledu mogućnosti financiranja, uzimajući u obzir posljednje izmjene regulatornog okvira.

*Članak 21.***Savjetovanje**

Kako bi se olakšala učinkovita provedba Direktive, države se članice u skladu s primjenjivim nacionalnim zakonodavstvom i prema potrebi savjetuju s relevantnim dionicima, uključujući lokalna i regionalna tijela. To savjetovanje posebno je važno za primjenu članka 9. i 20.

▼ **C1***Članak 22.***Prilagođavanje Priloga I. tehničkom napretku**

Komisija prilagođava točke 3. i 4. Priloga I. tehničkom napretku putem delegiranih akata u skladu s člancima 23., 24. i 25.

▼ **M1***Članak 23.***Izvršavanje delegiranja ovlasti**

1. Ovlast za donošenje delegiranih akata dodjeljuje se Komisiji podložno uvjetima utvrđenima u ovom članku.

2. Ovlast za donošenje delegiranih akata iz članaka 5., 8. i članka 22. dodjeljuje se Komisiji na razdoblje od pet godina počevši od 9. srpnja 2018. Komisija izrađuje izvješće o delegiranju ovlasti najkasnije devet mjeseci prije kraja razdoblja od pet godina. Delegiranje ovlasti prešutno se produljuje za razdoblja jednakog trajanja, osim ako se Europski parlament ili Vijeće tom produljenju usprotive najkasnije tri mjeseca prije kraja svakog razdoblja.

3. Europski parlament ili Vijeće u svakom trenutku mogu opozvati delegiranje ovlasti iz članaka 5., 8. i 22. Odlukom o opozivu prekida se delegiranje ovlasti koje je u njoj navedeno. Opoziv počinje proizvoditi učinke sljedećeg dana od dana objave spomenute odluke u *Službenom listu Europske unije* ili na kasniji dan naveden u spomenutoj odluci. On ne utječe na valjanost delegiranih akata koji su već na snazi.

4. Prije donošenja delegiranog akta Komisija se savjetuje sa stručnjacima koje je imenovala svaka država članica u skladu s načelima utvrđenima u Međuinstitucijskom sporazumu o boljoj izradi zakonodavstva od 13. travnja 2016.

5. Čim donese delegirani akt, Komisija ga istodobno priopćuje Europskom parlamentu i Vijeću.

6. Delegirani akt donesen na temelju članka 5., 8. ili 22. stupa na snagu samo ako ni Europski parlament ni Vijeće u roku od dva mjeseca od priopćenja tog akta Europskom parlamentu i Vijeću na njega ne podnesu nikakav prigovor ili ako su prije isteka tog roka i Europski parlament i Vijeće obavijestili Komisiju da neće podnijeti prigovore. Taj se rok produljuje za dva mjeseca na inicijativu Europskog parlamenta ili Vijeća.

*Članak 26.***Postupak odbora**

1. Komisiji pomaže odbor. Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.

▼M1

2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 4. Uredbe (EU) br. 182/2011.

3. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.

▼C1*Članak 27.***Sankcije**

Države članice utvrđuju pravila o sankcijama koje se primjenjuju u slučaju povrede nacionalnih odredaba donesenih na temelju ove Direktive i poduzimaju sve mjere potrebne za osiguranje njihove provedbe. Predviđene sankcije moraju biti učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće. Države članice Komisiji dostavljaju te odredbe najkasnije do 9. siječnja 2013. te je bez odlaganja obavješćuju o svim naknadnim izmjenama koje na njih utječu.

*Članak 28.***Prenošenje**

1. Države članice donose i objavljuju zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s člancima 2. do 18. te člancima 20. i 27. najkasnije do 9. srpnja 2012.

Što se tiče članaka 2., 3., 9., 11., 12., 13., 17., 18., 20. i 27., one primjenjuju te odredbe najkasnije od 9. siječnja 2013.

Što se tiče članaka 4., 5., 6., 7., 8., 14., 15. i 16., one primjenjuju te odredbe na zgrade u kojima su smještene tijela javne vlasti najkasnije od 9. siječnja 2013., a na ostale zgrade najkasnije od 9. srpnja 2013.

One mogu odgoditi primjenu članka 12. stavaka 1. i 2., u odnosu na pojedinačne samostalne uporabne cjeline zgrade koje se iznajmljuju, do 31. prosinca 2015. Ipak, to ne smije dovesti do izdavanja manjeg broja certifikata nego što bi ih bilo izdano na temelju primjene Direktive 2002/91/EZ u dotičnoj državi članici.

Kada države članice donose te mjere, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. One također sadržavaju izjavu da se upućivanja na Direktivu 2002/91/EZ u postojećim zakonima i drugim propisima smatraju upućivanjima na ovu Direktivu. Države članice određuju načine tog upućivanja te formulaciju te izjave.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

*Članak 29.***Stavljanje izvan snage**

Direktiva 2002/91/EZ, kako je izmijenjena Uredbom navedenom u Prilogu IV. dijelu A, ovim se stavlja izvan snage s učinkom od 1. veljače 2012., ne dovodeći u pitanje obveze država članica u pogledu roka za njezino prenošenje u nacionalno pravo i njezinu primjenu, kako je navedeno u Prilogu IV. dijelu B.

▼C1

Upućivanja na Direktivu 2002/91/EZ smatraju se upućivanjima na ovu Direktivu i čitaju se u skladu s korelacijskom tablicom iz Priloga V.

*Članak 30.***Stupanje na snagu**

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

*Članak 31.***Adresati**

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

▼ **C1***PRILOG I.***Zajednički opći okvir za izračunavanje energetske svojstva zgrada****(iz članka 3.)**▼ **M1**

1. Energetska svojstva zgrade utvrđuju se na temelju izračunanog ili stvarnog korištenja energije te se njima odražava uobičajeno korištenje energije u zgradi za grijanje prostora, hlađenje prostora, grijanje vode za kućanstva, ventilaciju, ugrađenu rasvjetu te druge tehničke sustave zgrade;

Energetska svojstva zgrade izražavaju se brojčanim pokazateljem korištenja primarne energije u kWh/(m² god.) u svrhu izdavanja energetskih certifikata i usklađenosti s minimalnim zahtjevima energetskih svojstava. Metodologija koja se primjenjuje za utvrđivanje energetskih svojstava zgrade mora biti transparentna i otvorena za inovacije.

Države članice opisuju svoje nacionalne metodologije izračuna na temelju nacionalnih priloga općih normi, to jest ISO 52000-1, 52003-1, 52010-1, 52016-1 i 52018-1, razvijenih na temelju mandata M/480 dodijeljenog Europskom odboru za normizaciju (CEN). Ova odredba ne predstavlja pravnu kodifikaciju tih normi.

2. Energetske potrebe za grijanje prostora, hlađenje prostora, grijanje vode za kućanstva, ventilaciju, ugrađenu rasvjetu i druge tehničke sustave zgrade izračunavaju se kako bi se optimizirali zahtjevi u pogledu zdravlja, kvalitete zraka u unutarnjem prostoru i udobnosti koje države članice određuju na nacionalnoj i regionalnoj razini.

Izračun primarne energije temelji se na faktorima primarne energije ili faktorima ponderiranja za svakog nositelja energije, koji se mogu temeljiti na nacionalnim, regionalnim ili lokalnim godišnjim i moguće također sezonskim ili mjesečnim ponderiranim prosjecima ili na iscrpnijim informacijama koje su raspoložive za pojedinačni centralizirani sustav.

Države članice određuju faktore primarne energije ili faktore ponderiranja. U primjeni tih faktora na izračun energetskih svojstava države članice osiguravaju da se nastoje postići optimalna energetska svojstva ovojnice zgrade.

Pri izračunu faktora primarne energije za potrebe izračuna energetskih svojstava zgrada države članice mogu uzeti u obzir energiju iz obnovljivih izvora koju pruža nositelj energije i energiju uz obnovljivih izvora koja se proizvodi i upotrebljava u krugu zgrade, pod uvjetom da se primjenjuje na nediskriminirajući način.

- 2.a U svrhu iskazivanja energetskih svojstava zgrade države članice mogu odrediti dodatne brojčane pokazatelje za korištenje ukupne primarne energije, primarne energije iz obnovljivih i obnovljivih izvora i emisiju stakleničkih plinova proizvedenih u kgCO₂eq/(m² god.).

▼ **C1**

3. Kod utvrđivanja metodologije uzimaju se u obzir barem sljedeći aspekti:

(a) sljedeće stvarne toplinske značajke zgrade, uključujući unutarnje pregrade:

- i. toplinski kapacitet;
- ii. izolacija;
- iii. pasivno grijanje;
- iv. rashladni elementi; i
- v. toplinski mostovi;

▼ C1

- (b) sustavi za grijanje i opskrbu toplom vodom, uključujući njihova izolacijska svojstva;
- (c) sustavi za klimatizaciju;
- (d) prirodno i mehaničko provjetravanje, koje može uključivati zrakonepropusnost;
- (e) ugradbena rasvjeta (uglavnom u nestambenom sektoru);
- (f) oblik, položaj i orijentacija zgrade, uključujući vanjsku klimu;
- (g) pasivni solarni sustavi i zaštita od sunca;
- (h) unutarnji klimatski uvjeti, uključujući projektiranu unutarnju klimu;
- (i) unutarnja opterećenja.

▼ M1

4. Uzima se u obzir pozitivan utjecaj sljedećih čimbenika:

▼ C1

- (a) mjesni uvjeti osunčanja, aktivni solarni sustavi i drugi sustavi grijanja i električni sustavi na temelju energije iz obnovljivih izvora;
 - (b) električna energija proizvedena kogeneracijom;
 - (c) sustavi daljinskog i blokovskoga grijanja i hlađenja;
 - (d) prirodna rasvjeta.
5. Zgrade bi u svrhu izračuna trebalo odgovarajuće razvrstati u jednu od sljedećih kategorija:
 - (a) različiti tipovi jednoobiteljskih kuća;
 - (b) stambene zgrade;
 - (c) uredske zgrade;
 - (d) zgrade za obrazovanje;
 - (e) bolnice;
 - (f) hoteli i restorani;
 - (g) sportski objekti;
 - (h) zgrade veleprodaje i maloprodaje;
 - (i) ostali tipovi zgrada koje troše energiju.

PRILOG I.A

**ZAJEDNIČKI OPĆI OKVIR ZA OCJENJIVANJE PRIPREMLJENOSTI
ZGRADA ZA PAMETNE TEHNOLOGIJE**

1. Komisija utvrđuje definiciju pokazatelja pripremljenosti za pametne tehnologije i metodologiju za njegov izračun radi procjene sposobnosti da se funkcioniranje zgrade ili samostalne uporabne cjeline zgrade prilagodi potrebama stanara i mreže te da se poboljša njezina energetska učinkovitost i sveukupna energetska svojstva.

Pokazateljem pripremljenosti za pametne tehnologije obuhvaćaju se značajke za poboljšanu uštedu energije, upotrebu referentnih vrijednosti i fleksibilnost, poboljšane funkcionalnosti i sposobnosti koje proizlaze iz više međusobno povezanih i pametnih uređaja.

U okviru metodologije uzimaju se u obzir značajke poput pametnih brojila, sustava automatizacije i kontrole zgrada, samoregulacijskih uređaja za regulaciju unutarnje temperature, ugrađenih kućanskih aparata, mjesta za punjenje električnih vozila, pohrane energije i detaljnih funkcionalnosti te interoperabilnost tih značajki, kao i koristi za unutarnje klimatske uvjete, energetske učinkovitost, razine radnih karakteristika i omogućenu fleksibilnost.

2. Metodologija se temelji na trima ključnim funkcionalnostima koje se odnose na zgradu i njezine tehničke sustave zgrade, a to su:

- (a) sposobnost održavanja energetskih svojstava i funkcioniranja zgrade prilagodbom potrošnje energije, primjerice korištenjem energije iz obnovljivih izvora;
- (b) mogućnost prilagodbe načina rada potrebama stanara pri čemu se posebna pozornost posvećuje dostupnosti pristupačnosti za korisnike, održavanju zdravih unutarnjih klimatskih uvjeta i mogućnosti izvješćivanja o korištenju energije; i
- (c) fleksibilnost sveukupne potražnje za električnom energijom u zgradi, uključujući sposobnost omogućivanja sudjelovanja u aktivnom i pasivnom te implicitnom i eksplicitnom odgovoru na potražnju, u odnosu na mrežu, primjerice s pomoću kapaciteta za fleksibilnost i prijenos opterećenja.

3. U okviru metodologije može se dodatno uzeti obzir sljedeće:

- (a) interoperabilnost među sustavima (pametna brojila, sustavi automatizacije i kontrole zgrada, ugrađeni kućanski aparati, samoregulacijski uređaji za regulaciju unutarnje temperature unutar zgrade, senzori za kvalitetu zraka u unutarnjem prostoru i ventilacija); i
- (b) pozitivan utjecaj postojećih komunikacijskih mreža, osobito postojanje fizičke infrastrukture unutar zgrade prilagođene mreži velike brzine, poput neobvezne oznake „broadband ready”, te postojanje pristupne točke za višestambene zgrade, u skladu s člankom 8. Direktive 2014/61/EU Europskog parlamenta i Vijeća ⁽¹⁾.

4. Metodologijom se ne smije negativno utjecati na postojeće nacionalne sustave energetskog certificiranja te se njome nadovezuje na povezane inicijative na nacionalnoj razini, pri čemu se istodobno uzimaju u obzir načelo odgovornosti stanara, zaštita podataka, privatnost i sigurnost, u skladu s relevantnim pravom Unije u području zaštite podataka i privatnosti, kao i najboljim raspoloživim tehnikama za kibersigurnost.

⁽¹⁾ Direktiva 2014/61/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o mjerama za smanjenje troškova postavljanja elektroničkih komunikacijskih mreža velikih brzina (SL L 155, 23.5.2014., str. 1.).

▼ M1

5. U metodologiji se navodi najprikladniji format parametra pokazatelja pripremljenosti za pametne tehnologije koji je jednostavan, transparentan i lako razumljiv za potrošače, vlasnike, investitore te sudionike na tržištu odgovora na potražnju.

▼ **C1***PRILOG II.***Neovisni sustavi kontrole energetske certifikata i izvješća o pregledu**

1. ► **M1** Nadležne vlasti ili tijela kojima su nadležne vlasti prenijele odgovornost za provedbu neovisnog sustava kontrole provode nasumični odabir među svim energetskim certifikatima izdanima tijekom godine i provjeravaju odabrane certifikate. Veličina odabranog uzorka mora biti dostatna za osiguravanje statistički značajnih rezultata u pogledu usklađenosti. ◀

Provjera se temelji na sljedećim opcijama ili istovjetnim mjerama:

- (a) provjera valjanosti ulaznih podataka zgrade koji su korišteni kod izdavanja energetskog certifikata i rezultata navedenih u certifikatu;
 - (b) provjera ulaznih podataka i provjera rezultata energetskog certifikata, uključujući dane preporuke;
 - (c) potpuna provjera ulaznih podataka zgrade koji su korišteni kod izdavanja energetskog certifikata, potpuna provjera rezultata navedenih u certifikatu, uključujući dane preporuke, te, po mogućnosti, posjet samoj zgradi radi provjere podudaranja specifikacija navedenih u energetskom certifikatu i certificirane zgrade.
2. Nadležne vlasti odnosno tijela kojima su nadležne vlasti prenijele odgovornost za provedbu neovisnog sustava kontrole nasumično odabiru i provjeravaju barem statistički značajan postotak svih izvješća o pregledu koja su izdana tijekom godine.

▼ **M1**

3. Kada se informacije dodaju u bazu podataka, nacionalnim tijelima mora biti omogućeno utvrđivanje autora unosa radi praćenja i provjere.

▼C1

PRILOG III.

Usporedni metodološki okvir za utvrđivanje troškovno optimalnih razina zahtjeva energetske svojstava za zgrade i dijelove zgrada

Usporedni metodološki okvir omogućuje državama članicama da utvrde energetska svojstva zgrada i dijelova zgrada i da ocijene gospodarske aspekte mjera povezanih s energetske svojstvima te da ih stave u međudodnos kako bi utvrdile troškovno optimalnu razinu.

Usporedni metodološki okvir popraćen je smjernicama u kojima se opisuje primjena tog okvira u izračunavanju troškovno optimalnih razina svojstava.

Usporedni metodološki okvir omogućuje da se uzmu u obzir sljedeći čimbenici: obrasci korištenja, vanjski klimatski uvjeti, troškovi ulaganja, kategorija zgrade, troškovi održavanja i operativni troškovi (uključujući troškove i uštede energije) te prema potrebi zarada od proizvedene energije i troškovi zbrinjavanja. Trebao bi se temeljiti na europskim normama koje su relevantne za ovu Direktivu.

Osim toga, Komisija osigurava:

- smjernice uz usporedni metodološki okvir, koje će omogućiti državama članicama da poduzmu korake navedene u nastavku,
- informacije o procijenjenim dugoročnim trendovima cijena energije.

Opći uvjeti za primjenu usporednog metodološkog okvira u državama članicama, izraženi u parametrima, utvrđuju se na razini država članica.

Na temelju usporednog metodološkog okvira države članice dužne su:

- definirati referentne zgrade za koje je značajna funkcionalnost i geografski položaj, uključujući unutarnje i vanjske klimatske uvjete, i koje su u tom smislu reprezentativne. Referentne zgrade obuhvaćaju stambene i nestambene zgrade, kako nove tako i postojeće,
- utvrditi mjere energetske učinkovitosti koje se ocjenjuju u odnosu na referentne zgrade. To mogu biti mjere za pojedinačne zgrade u cjelini, pojedinačne dijelove zgrada ili kombinaciju dijelova zgrada,
- procijeniti potrebe referentnih zgrada za krajnjom i primarnom energijom prije i nakon primjene utvrđenih mjera energetske učinkovitosti,
- izračunati troškove (tj. neto sadašnju vrijednost) mjera energetske učinkovitosti (kako je navedeno u drugoj alineji) tijekom očekivanoga gospodarskog vijeka trajanja u odnosu na referentne zgrade (kako je navedeno u prvoj alineji) primjenom načela usporednog metodološkog okvira.

Izračunavanjem troškova mjera energetske učinkovitosti tijekom očekivanoga gospodarskog vijeka trajanja države članice procjenjuju troškovnu učinkovitost različitih razina minimalnih zahtjeva energetske svojstava. To će omogućiti da se odrede troškovno optimalne razine zahtjeva energetske svojstava.

▼ **C1***PRILOG IV.*

DIO A

Direktiva stavljena izvan snage s njezinom naknadnom izmjenom
(iz članka 29.)

Direktiva 2002/91/EZ Europskog parlamenta
i Vijeća
(SL L 1, 4.1.2003., str. 65.)

Uredba (EZ) br. 1137/2008 Europskog parlamenta i Vijeća samo točka 9.9. Priloga
(SL L 311, 21.11.2008., str. 1.)

DIO B

Rokovi za prenošenje u nacionalno pravo i primjenu
(iz članka 29.)

Direktiva	Rok za prenošenje	Datum početka primjene
2002/91/EZ	4. siječnja 2006.	4. siječnja 2009., samo u odnosu na članke 7., 8. i 9.

▼ **C1***PRILOG V.***Korelacijska tablica**

Direktiva 2002/91/EZ	Ova Direktiva
Članak 1.	Članak 1.
Članak 2. točka 1.	Članak 2. točka 1.
—	Članak 2. točke 2. i 3.
Članak 2. točka 2.	Članak 2. točka 4. i Prilog I.
—	Članak 2. točke 5., 6., 7., 8., 9., 10. i 11.
Članak 2. točka 3.	Članak 2. točka 12.
Članak 2. točka 4.	Članak 2. točka 13.
—	Članak 2. točka 14.
Članak 2. točka 5.	Članak 2. točka 15.
Članak 2. točka 6.	Članak 2. točka 16.
Članak 2. točka 7.	Članak 2. točka 17.
Članak 2. točka 8.	Članak 2. točka 18.
—	Članak 2. točka 19.
Članak 3.	Članak 3. i Prilog I.
Članak 4. stavak 1.	Članak 4. stavak 1.
Članak 4. stavak 2.	—
Članak 4. stavak 3.	Članak 4. stavak 2.
—	Članak 5.
Članak 5.	Članak 6. stavak 1.
—	Članak 6. stavci 2. i 3.
Članak 6.	Članak 7.
—	Članci 8., 9. i 10.
Članak 7. stavak 1. prvi podstavak	Članak 11. stavak 8. i članak 12. stavak 2.
Članak 7. stavak 1. drugi podstavak	Članak 11. stavak 6.
Članak 7. stavak 1. treći podstavak	Članak 12. stavak 6.
Članak 7. stavak 2.	Članak 11. stavci 1. i 2.
—	Članak 11. stavci 3., 4., 5., 7. i 9.
—	Članak 12. stavci 1., 3., 4., 5. i 7.
Članak 7. stavak 3.	Članak 13. stavci 1. i 3.

▼C1

Direktiva 2002/91/EZ	Ova Direktiva
—	Članak 13. stavak 2.
Članak 8. točka (a)	Članak 14. stavci 1. i 3.
—	Članak 14. stavak 2.
Članak 8. točka (b)	Članak 14. stavak 4.
—	Članak 14. stavak 5.
Članak 9.	Članak 15. stavak 1.
—	Članak 15. stavci 2., 3., 4. i 5.
—	Članak 16.
Članak 10.	Članak 17.
—	Članak 18.
Članak 11. uvodni dio	Članak 19.
Članak 11. točke (a) i (b)	—
Članak 12.	Članak 20. stavak 1. i članak 20. stavak 2. drugi podstavak
—	Članak 20. stavak 2. prvi podstavak i članak 20. stavci 3. i 4.
—	Članak 21.
Članak 13.	Članak 22.
—	Članci 23., 24. i 25.
Članak 14. stavak 1.	Članak 26. stavak 1.
Članak 14. stavci 2. i 3.	—
—	Članak 26. stavak 2.
—	Članak 27.
Članak 15. stavak 1.	Članak 28.
Članak 15. stavak 2.	—
—	Članak 29.
Članak 16.	Članak 30.
Članak 17.	Članak 31.
Prilog	Prilog I.
—	Prilozi II. do V.